

n.l. de leer der triniteit, werd toegegeven, dat de namen van wezen, persoon, generatie, spiratie enz. gebrekkig waren, en slechts als hulpmiddelen dienst deden, om de waarheid der Schrift ten volle tegenover hare bestrijders te handhaven ⁴¹⁾. Van spreekwijzen als de Apostel Paulus soms bezigt, dat God den menschen een vijand was, totdat zij door den dood van Christus wederom in genade zijn aangenomen, zeide Calvijn, dat ze naar onze bevassing zijn geschikt, opdat wij te beter zouden begrijpen, hoe ellendig en rampzalig onze toestand buiten Christus is ⁴²⁾. Heel de Christelijke theologie is zelfs op de onderstelling gebouwd, dat zij niet in een letterlijk naspreken van de H. Schrift bestaat of bestaan kan, maar dat zij, in de bijzondere openbaring positie nemend, zelfstandig en vrij, alleen door haar object gebonden, zich ontwikkelen mag en zich daarbij heeft aan te sluiten aan het bewustzijn en het leven van den tijd, waarin zij optreedt en werkt. Daarnaar hebben de kerkvaders gehandeld, als zij met behulp van de wijsgeerige denkvormen van hun tijd de Christelijke waarheid zich eigen trachtten te maken. En niet anders gingen de Hervormers te werk, toen zij belijdenis en theologie zuiverden van ingeslovene Joodsche en Heidensche dwalingen, en de Goddelijke waarheid wederom zoo verkondigden, dat zij zich aanbeval aan de consciëntiën der menschen.

Soortgelijk is de roeping, welke in den tegenwoordigen tijd op alle Christenen, inzonderheid die van Gereformeerde belijdenis, rust. Wetenschap en leven stellen ons beide voor een aantal ontzaglijke problemen, waarbij het Christendom meer dan ooit zijne catholiciteit te bewijzen heeft en het Evangelie toonen moet, dat het een woord is voor alle volken, tijden en toestanden. Indien wij daarbij uitgaan van de overtuiging des geloofs, dat algemeene en bijzondere openbaring afkomstig zijn van denzelfden God, dat zijne absolute verhevenheid boven alle schepselen zijne verwantschap aan en zijne gemeenschap met den mensch niet uitsluit, dan mag die roeping moeilijk zijn en zeer vele gevaren van dwaling en afwijking met zich brengen, maar onmogelijk te vervullen is zij dan niet. Want het is dan een en dezelfde waar-